

IVA LEVERT ALLES

VOOR UW KANTOOR,

**makkelijk én
tijdbesparend!**

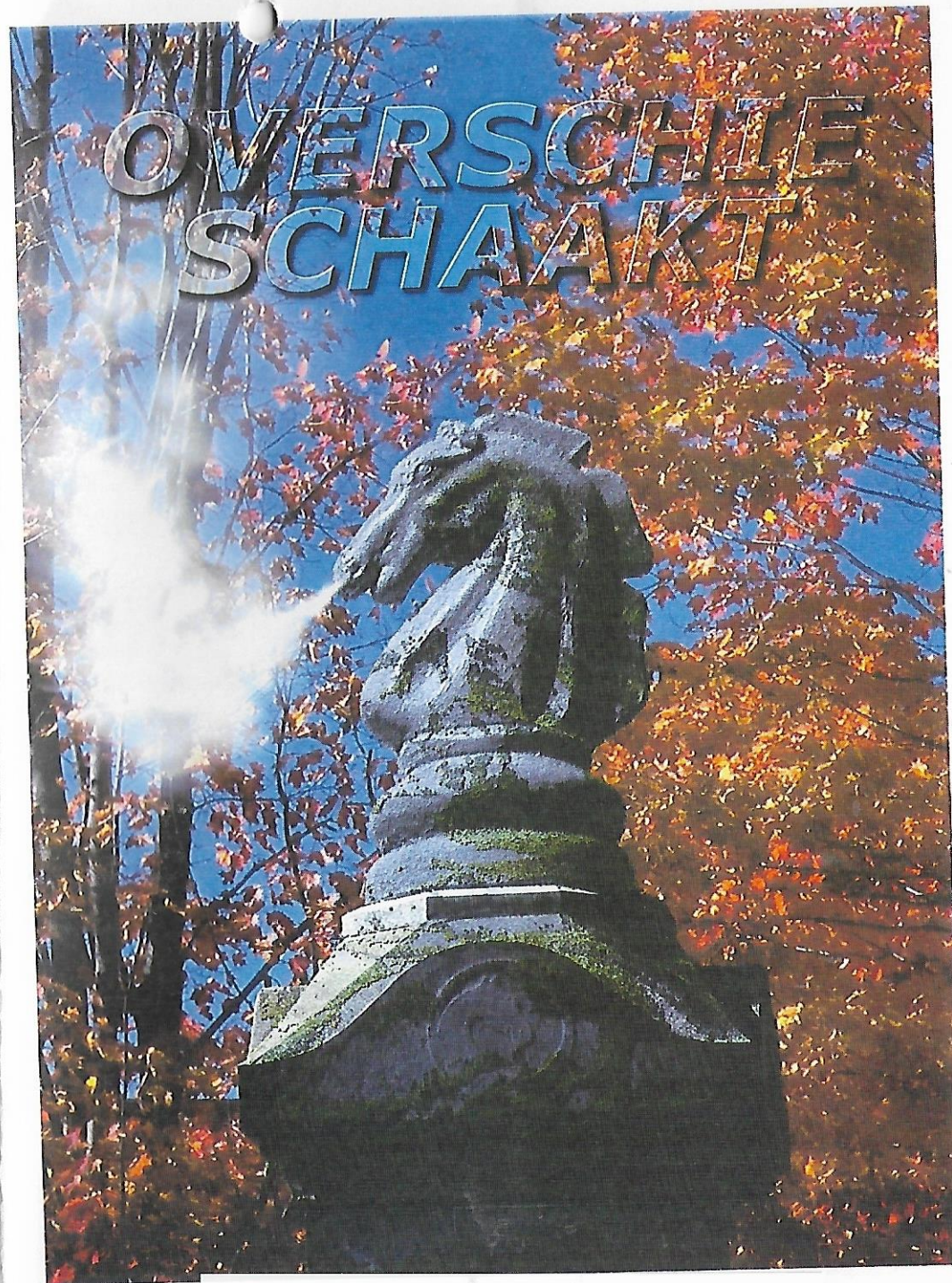
- Fotokopieën
- Kleurkopieën
- DTP/ontwerp
- Drukwerk
- Direct-mail
- Bedrukte ringbanden
- Kantoomachines
- Kantoorartikelen
(ook milieuvriendelijke)

IVA Repro & KantoorService bv
Glashaven 16 • 3011 XJ Rotterdam

Tel. 010 - 433 14 00 (20 lijnen) Fax 010 - 413 49 37 (kantoomachines)
Fax 010 - 411 72 20 (alg./T.D.) Fax 010 - 213 01 56 (reproafdeling)
Fax 010 - 240 92 98 (drukkerij) Fax 010 - 433 10 30 (kantoorartikelen)

IVA 12-99

• KANTOORGROOTHANDEL • TECHNISCHE DIENST • KANTOORINRICHTER • DRUKKERIJ • ONTWERPSTUDIO • REPROBEDRIJF •

Winternummer 1999

Algemene informatie

Verenigingsavond: Elke vrijdag van 20.00 tot 24.00 uur; jeugd vanaf 18.45 uur
Verenigingslokaal: Rodenburgstraat 59 3043 TT Rotterdam 010 4156189
Verenigingsadres: Postbus 10207 3004 AE Rotterdam

Postgirorekening: 693389 t.n.v. penningmeester S.G. Overschie te Rotterdam
Bankrekening: 25.46.81.018 t.n.v. Schaakgenootschap Overschie
Contributie: Senioren f 130,- per jaar
Junioren f 87,- per jaar
Aspiranten f 65,- per jaar
Huisgenootleden en dubbelleden 5% korting.

Redactie clubblad: Maurits de Jong Ogier van Cralingenpark 12 010 2024652
maurits.dejong@quicknet.nl 3065 BB Rotterdam

BESTUUR

Voorzitter	Ronald Ruytenberg ronald.ruytenberg@wxs.nl	Delftweg 66 3043 CH Rotterdam	010 2450970
Vice-voorzitter	Walter Teunisse	v Adrichemweg 430 3042 BV Rotterdam	
Secretaris	Henk Ochtman ochtmanh@worldonline.nl	Moddermanstraat 46 3053 TL Rotterdam	010 4228053
Penningmeester	Theo Jorem THJAdmin@compuserve.com	Sidelingplein 176 3043 GV Rotterdam	010 4156714
Wedstrijdleader	Erik Brandenburg jgmb@euronet.nl	Bergselaan 61 3037 BB Rotterdam	010 4667733
Jeugdleader	Jeroen v d Meer jhvdmeer@knmg.nl	Rotterdamse Rijnweg 18 3043 BK Rotterdam	010 4622383
Comm. v materiaal	Hans Doornheim jld@worldonline.nl	Beeningerstraat 8c 3042 TH Rotterdam	010 4155379

'AVRO 1938'

In de serie over grootmeesters-uit-de-wereldtop, die toch nooit kans zagen de wereldtitel te vereerven, is de beurt nu aan de Amerikaan Reuben Fine. Hij zag op 11 oktober 1914 in New York het levenslicht en kon, bij de aanvang van het toernooi, 24 jaren jong, reeds bogen op een flink aantal aansprekende resultaten. Zo had hij in de periode 1935-1937 (precies de jaren waarin Euwe de wereldtitel op zak had) 5 hoogwaardige toernooien op zijn naam geschreven; waaronder Zandvoort 1936 (een vol punt voorsprong op wereldkampioen Euwe) en Amsterdam 1936 (gelijk met Euwe maar vóór o.a. Aljechin). In het AVRO-toernooi van 1938 speelde hij een halve thuiswedstrijd. Hij woonde de laatste jaren in Nederland en had een Nederlandse tot echtgenote gekozen. Hij kwam zeer voortvarend uit de startblokken en bereikte met subliem spel een gedeelde eerste plaats met Paul Keres. Zij bleven Botwinnik een vol punt voor en zetten Euwe, Reshevsky, Aljechin, Capablanca en Flohr op nog grotere achterstand. In 1948 trok de inmiddels tot dr. in de psychologie gepromoveerde Reuben Fine zich terug voor het toernooi in Den Haag/Moskou (waar de vacante wereldtitel de inzet was) omdat zijn Amerikaanse bond geen vergoeding voor kostenderving kon opbrengen. Tevens zette hij toen een punt achter zijn carrière als topschaker.

Rinus Degeling

Voor deze partij ben ik naar het Max EuweCentrum gereisd om daar de boeken over dit toernooi te raadplegen. Ik maak gebruik van de boeken van de hand van Erich Karl en H. Kmoch. Commentaren zijn van R. Fine, A. Suetin, C. Lutz en H. Kmoch.

Wit: Reuben Fine
Zwart: Michael M. Botwinnik
Plaats: Amsterdam,
 Krasnapolsky
 6-11-1938; 1e ronde.

Opening: Frans
 (Nimzowitchverdediging)

1. e2-e4 ! ...

MD Natuurlijk is 1. e4 de sterkste openingszet maar het uitroepteken vestigt toch slechts de aandacht op het verrassingseffect. Tot dit toernooi was Fine een verstokt voorvechter van 1. d4. Fine's nieuwe wapen legde hem geen windeieren: ronde 1 winst (Botwinnik), ronde 3 remise (Capablanca) en ronde-5 winst (Flohr).

1. ... e7-e6
 2. d2-d4 d7-d5
 3. Pb1-c3 Lf8-b4

MD Hiermee kiest Botwinnik voor de Nimzowitsch-verdediging van het Frans. Hét alternatief is natuurlijk Pg8-f6.

4. e4-e5 ...

K De vraag wat sterker is, dit doorschuiven of het handhaven van de spanning in het centrum met bijv.

4. Pge2, 4. a3 of 4. Dg4, is moeilijk te beantwoorden (ik meen dat men tegenwoordig toch 4. e5 als de sterkste voortzetting beschouwt; MD). De tekstzet is de laatste tijd (1938) wat in onbruik geraakt door de suggestieve successen van Aljechin met andere voortzettingen.

4. ... c7-c5
 5. d4xc5 ...

K Terecht acht men hier 5. Ld2, de zet van Bogoljubov, het kansrijkst maar de psycholoog Fine had iets voorbereid en hield 5. Ld2 in petto voor zijn tegenstanders in de 3e en 5e ronde.

MD Zonder in een openingstheoretische verhandeling te vervallen moet worden opgemerkt dat men tegenwoordig toch vrijwel uitsluitend 5. a3 speelt en de zetten 5. Ld2, 5. Dg4 en 5. dxc5 zich in de marge afspelen. Na 5. a3 gaat het spel dan verder met zwarts keuze tussen:
 a. 5. ..., La5; 6. b4, cxd4; 7. Dg4, Pe7 enz. en
 b. 5. ..., Lxc3+ 6. bxc3, Pe7 of 6. ..., Dc7

5. ... Pg8-e7

K De opmars 5. ..., d4 zou voorbarig zijn, bijv. 6. a3, dxc3; 7. Dxd8+ Kxd8; 8. axb4 of 6. ..., La5; 7. b4, dxc3; 8. Dg4 met in beide gevallen voordeel voor wit.

MD Paul Keres geeft in zijn openingenboek over het Frans (1979) aan dat de weinig gespeelde zet 5. ..., Dc7 waarschijnlijk de gemakkelijkste manier is om remise te bereiken; b.v. 6. Pf3, Pd7; 7. Lf4, Pe7; 8. Ld3, Pxc5; 9. 0-0, Lxc3; 10. bxc3, Pxd3; 11. cxd3, 0-0! en de stelling is in evenwicht.

6. Pg1-f3 Pb8-c6
7. Lf1-d3 d5-d4

F Neemt de handschoen op. Met 7. ..., Lxc5; 8. 0-0 heeft wits iets beter spel.

L Zeer goed is ook 7. ..., Pg6, waarna wit met 8. Lxg6 gelijkspel moet bereiken want 8. De2, d4 9. a3, Da5! 10. Tb1, dxc3; 11. Le3! cxb2 is eerder gunstig voor zwart.

8. a2-a3 Lb4-a5

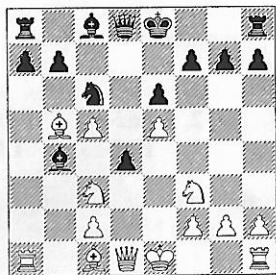
K/L Na 8. ..., dxc3; 9. axb4, cxb2; 10. Lxb2, Pxb4; 11. Le4, Dxd1+ 12. Kxd1 is wit in het voordeel door zijn loperpaar.

9. b2-b4 Pc6xb4
10. a3xb4 La5xb4
11. Ld3-b5 +?! ...

L Op 11. 0-0 kan zwart met 11. ..., Lxc3; 12. Tb1, Dc7 (of h6) Pg5 onaantrekkelijk maken en zich daarmee een minstens gelijke stand verschaffen omdat wit nauwelijks compensatie heeft. De loperzet maakt nog deel uit van Fines's voorbereiding.

K Meer in stijl ware 11. 0-0, Lxc3; 12. Tb1 met voorsprong in ontwikkeling en aanvalskansen op de koningsvleugel. Na de tekstzet had zwart in het voordeel moeten komen.

11. ... Pe7-c6

L In hogere zin al de beslissende fout omdat zo zwarts witte loper 'eeuwig' buitenspel blijft. Na 11. ..., Ld7! 12. Dxd4, Lxc3; 13. Dxc3, Lxb5; 14. Pd4,

La6 moeten zwarts kansen hoger worden aangeslagen.

K Een fout met zeer ernstige gevolgen. Juist was 11. ..., Ld7! geweest. Wit had dan slechts de keuze gehad tussen 12. Lxd7+ Dxd7, wat zwart ontwikkeling in de hand zou werken en 12. Dxd4, Lxc3; 13. Dxc3, Lxb5 waarbij wit voorlopig niet had kunnen rokeren en verder geen compensatie voor zijn verzwakte pionnenstelling zou hebben.

12. Lb5xc6 +! b7xc6
13. Ta1-a4 ! ...

L Daar staat de toren klaar om bij gelegenheid via de d-lijn de zwarte stelling binnen te dringen.

K De bedoeling van wits laatste twee zetten zal spoedig blijken.

13. ... Lb4xc3 +
14. Lc1-d2 f7-f6

K Zwart verkeert al in onoverkomenlijke moeilijkheden omdat hij de ruil van zijn goede loper (Lc3) niet kan voorkomen, zijn pluspion (d4) niet kan handhaven en zijn slechte loper niet in het spel kan brengen. Dat is allemaal de verdienste van wits 12° en 13° zet. De tekstzet sorteert

geen enkel effect omdat wit niet gedwongen kan worden op f6 te nemen en daarmee Lc8 meer vrijheid te bezorgen.

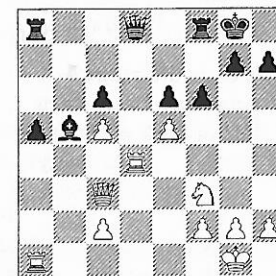
S Beter is 14. ..., a5; 15. Lxc3, dxc3; 16. Da1, La6; 17. Txa5, Dc8! met goede reddingskansen. De onnauwkeurige tekstzet vergroot het witte voordeel.

15. 0-0 0-0
16. Ld2xc3 d4xc3
17. Dd1-e1 a7-a5

L Zo komt de loper weliswaar in het spel maar zonder redelijke perspectieven.

K De enige manier om de loper in het gevecht te brengen.

18. De1xc3 Lc8-a6
19. Tf1-a1 La6-b5
20. Ta4-d4 ! ...

L Natuurlijk niet 20. Txa5? omdat wit na 20. Txa5; 21. Dxa5, Dxa5;

22. Txa5, Td8 zo goed als alle winstkansen heeft verspeeld.

K Ontneemt zwart alle hoop op bevrijding. Na 20. Txa5? Txa5; 21. Dxa5 (21. Txa5, Dxd1+ 22. Pe1, De2), Dxa5; 22. Txa5, Td8 zou zwart beter staan.

20. ... Dd8-e7

21. Td4-d6 !

L De stelling van zwart wordt zet voor zet lamgelegd. De pluspion op a5 speelt hier geen rol.

21. ... a5-a4

22. Dc3-e3 ! ...

L Een eenvoudige maar zeer krachtige zet. Wit bereidt de opmars van de c-pion voor en oefent tegelijk druk uit op pion e6.

22. ... Ta8-a7

23. Pf3-d2 ! ...

K Met de dreiging c4 waartegen zwart geen behoorlijke verdediging heeft.

23. ... a4-a3

24. c2-c4 Lb5-a4

25. e5xf6 De7xf6

26. Ta1xa3 Tf8-e8

27. h2-h3 ! ...

K Terecht stelt wit zich niet tevreden met de verovering

van pion c6 maar streeft een hoger doel na.

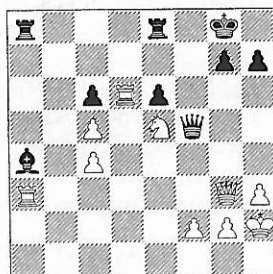
27. ... Ta7-a8

28. Pd2-f3 Df6-b2

29. Pf3-e5 Db2-b1 +

30. Kg1-h2 Db1-f5

31. De3-g3 ! ...

K Thans blijkt de bedoeling van wits laatste zetten: verdubbeling van de torens op de zevende rij met als gevolg een winnende koningsaanval. Wit dreigt concreet Ta3-f3-f7 en Td6-d7. Zwart kan dat noch met 31. ..., Te7 (32. Txa4!) noch met 31. ..., Ta7 (32. Txc6) afdoende pa-reren. Botwinnik, die bovendien in tijdnood verkeerde, gaf het hier op.

L Zwart geeft hier op omdat tegen de dubbele dreiging 32. Td7 en 32. Tf3 geen kruid gewassen is, maar Botwinnik had zich gerust mogen laten tonen.

'BAR JORDY'

Als er geen bar Jordy was en geen zee, dan ging ik nooit meer naar Spanje, tenminste, als mijn vrouw ook niet wilde, meestal wil zij wel, en bar Jordy mag voor haar de deuren sluiten. Ok, wij waren daar weer en hoe.

Om een uur 's middags aangekomen en terwijl ik nog de auto aan het uitladen wa kwam Pepe er al aan. Ik hoorde dat je er was, ze hadden je zien rijden. Pepe, eerst uitladen, dan wat drinken dan rusten en morgen of overmorgen schaken. Hij stond mij echt gek aan te kijken, zovan, het schaakbord staat klaar en jij wil niet schaken.

Het duurde mij echt tien minuten, om aan zijn verstand te brengen, dat ik moe was en dat ik eerst mijn vrouw moest verzorgen, die dubbel moe was. Oke zei Pepe, morgen in het restaurant spreken wij wel af.

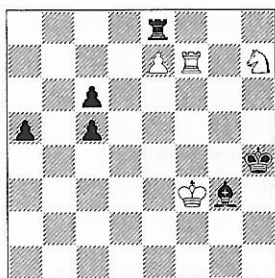
De eerste vakantiedag in Spanje, het was mooi weer, de zee was glad er stond geen wind. Zou Sam nu nooit naar Spanje willen, vroeg mijn vrouw. (Sam en zijn vrouw zijn goede huisvrienden, wij dammen altijd). Vrouwtje, Sam is een liefhebber van Oostenrijk, van bergen en niet van de zee.

Hij is al jaren niet meer op vakantie geweest, hij is al dik over de tachtig hoor, zei ik. Dat weet ik, zei mijn vrouw, maar hij damt nog als een jonge hond. Dat is met schaken ook zo, menigeen vind tegen hem zijn **SCHAAKWATERLOO**. Jij ook? vroeg mijn vrouw.

Moet je opletten vrouwtje, zoals ik vanmiddag Pepe slaag geeft, zo schuif ik ook Sam van het bord. Het was half vijf, wij hadden net gegeten en Pepe zat al klaar. (Hij werkt niet meer bij de bank, hij is met pensioen)

Ik heb veel geoefend Frits. Ik hoop voor je, dat je daarvan geleerd hebt. Pepe begon, de loting had dat zo gewild. Na een uur stond ik glad gewonnen, twee pionnen voor. Ik had er drie en hij een, en die een wilde ik gaan inpikken.

De stand was zo:

Hij speelde 1. Ph7- f8. Ik wilde spelen loper g3 naar d6. Toch dacht ik daar zeker tien minuten over na.

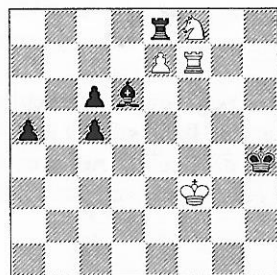
Ik rekende alles na. Paard e6 en Toren h7 zou dan mat zijn, maar op Paard e6 Zou ik met de toren op e7 slaan, en dan is het mat van de baan. Op paard g6 Schaak, ga ik met de koning richting rij zeven, dat verliest wit ook, dus Loper naar d6.

Het is uit zei Pepe, dat geloof ik ook, mijn vrijpionnen stomen op naar Dame en ik lachte. Mijn vrouw snapt niet veel van schaken, maar dat ik beter stond, dat begreep ze ook.

Nee, zei Pepe, je snapt het geloof ik niet, ik sta gewonnen, ik lachte nog harder.

Toen Pepe het mij had laten zien, was mijn lach verdwenen.

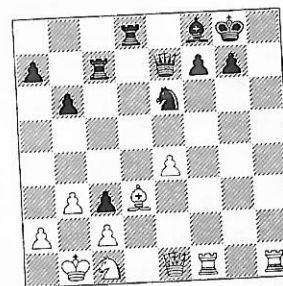
ZIET U HET OOK ?

Nu snap ik hoe Sam het doet, zei mijn vrouw, Hij laat je geloven dat je gewonnen staat en ondertussen verlies je, toch aardig van Sam, is het eerste deel van je schaakavond toch erg leuk geweest, en de domper komt pas op het eind. Je snapt niets van schaken, zei ik geergerd. Dat is waar, maar Sam zoveel te meer.

Na twee dagen was ik de klap te boven en sprak met Pepe af in Bar Jordy. Natuurlijk wisten ze het van de nul. Na eerst gezellig aan de bar wat gedronken te hebben, moest de strijd gaan aanvangen. Mijn vrouw zat op het terras in de zon en keek van afstand toe.

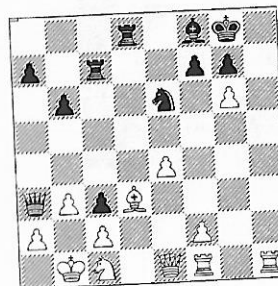
Ik opende, en was uit op WRAAK. Na een uur stond deze stelling op het bord.

Pepe liep van zijn bord weg en ging naar de bar, waarop iedereen naar het bord keek. Pepe kwam terug en zette zijn Dame op A 3. Hij lachte, Wil je een pilsje vroeg hij.

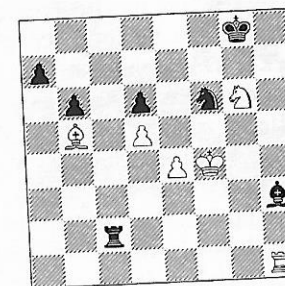
Graag, maar wil je niet op mijn zet wachten, na zwart, komt Wit. Hij keek nog eens en nog eens. Hij gaf mij een hand:

ZIET U HET OOK ?

Natuurlijk was het onmogelijk om ineens weg te gaan, een andere speler zat al op Pepe zijn plaats, eerst bier zei

ik, en genietend van het bier en de overwinning) opende ik d2 - d4. Ik kreeg het moeilijk, raakte twee pionnen achter en hoopte op een foutje van de tegenstander en dat gebeurde ook in deze stelling speelde hij

Zwart aan zet speelde ...Lh3-g2 Ik zuchte, wil je iets drinken vroeg ik. Graag zei mijn tegenstander, maar laten wij het eerst even afmaken, het is zo uit. Ik keek hem aan en zei:

HET IS UIT!

In vier zetten mat. Na tien minuten hadden ze het nog niet gevonden

U TOCH WEL?

- Partij 1: Montana - v.d.Bergh
- Partij 2: v.d.Bergh - Montana
- Partij 3: Bondarewsky - Ufimtsew

Frits Montana

'DE DRAAIDEUR'

In 1972 speelden Fischer en Spassky hun inmiddels beruchte match om het wereldkampioenschap in het verre Reykjavik. Böhm was in die tijd een arme student; maar wilde koste wat het kost deze match van dichtbij meemaken. Hij besloot het probleem van de overtocht als volgt op te lossen: Een aparte vlucht naar Reykjavik kostte toen zo'n 1500 piek, een vlucht naar New York met **tussenstop** in Reykjavik pakweg 500 gulden. Dus wat deed Böhm, hij kocht een ticket New York om zich bij de tussenlanding ziek te melden; hij was in Reykjavik !! Slapen deed hij waar het hem uitkwam of waar hij wakker werd ! Eenmaal zelfs op een herentoilet, waar van slapen zo weinig terecht kwam dat ie maar bij volslagen wildvreemden is gaan pitten. De match kwam tot een einde, Fischer versloeg Spassky op weergaloze wijze. Böhm zat 's avonds tevreden een biertje te drinken toen hij zich omdraaide en iemand uit de lift zag stappen. Die iemand was Bobby Fischer himself !! Böhm sprong op en wist niet wat hij ging zeggen maar liep desondanks op Fischer toe. Ze keken elkaar aan waarop Böhm vroeg of hij Fischer mocht bedanken voor de vele fraaie partijen. Fischer antwoordde: **'You may !'** En verliet het gebouw door de draaideur waar zij elkaar getroffen hadden. Een spannende partij speelde Böhm in het IBM-toernooi van 1976 tegen de IJslandse grootmeester Olafsson :

Wit: Böhm Zwart: Olafsson
 1. d2-d4 d7-d5 2. Pg1-f3 Pg8-f6
 3. Lc1-g5 e7-e6 4. e2-e3 c7-c5 5.
 c2-c3 Dd8-b6 6. Lg5xf6 g7xf6 7.
 Dd1-c2 Pb8-c6 8. Pb1-d2 Lc8-
 d7 9. Lf1-e2 f6-f5 10. 0-0 Ta8-
 c8 11. Ta1-c1 Lf8-d6 Wit offert
 nu een pion om de zwarte stelling
 open te breken. 12. c3-c4 c5xd4
 13. c4xd5 e6xd5 14. e3xd4
 Pc6xd4 15. Dc2-d3 Tc8xc1 16.
 Tf1xc1 Pd4-c6 17. g2-g3 f5-f4
 18. Dd3xd5 f4xg3 19. Pd2-e4
 g3xf2+ 20. Kg1-f1 Ke8-e7 21.
 Tc1-d1 Wint een stuk, maar
 zwart is nog niet geheel zonder
 tegenkansen. 21... Th8-g8 22.
 Dd5xd6+ Db6xd6 23. Td1xd6
 Ld7-c6 24. Pf3-d2 Tg8-g1+ 25.

Kf1xf2 Tg1-h1 26. Lc2-f3 Th1-
 a1

27. a2-a3 f7-f5 ! 28. Td6xe6+
 Ke7xe6 29. Pe4-c5+ Ke6-e5 30.
 Pd2-c4+ Ke5-f4 ??? De slechtste
 zet van het bord. Onmiddellijk
 nadat Olafsson de zet gespeeld
 had, zag hij dat 31. Pe6 mat is.
 Derhalve gaf hij op.

Ronald Ruytenberg

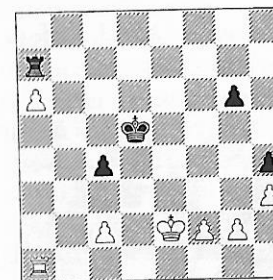

'Jeugd talent'

Een waarlijk miraculeuze redding gelukte Böhm in het Open Nederlands Kampioenschap van 1979 tegen Bruno Carlier, destijds een opkomend jeugd talent. Dit talent had in de tweede ronde gewonnen van de sterke Joegoslaaf Nemet en trad in de derde ronde aan tegen

Schrijven wij schaamteloos over uit Schaakbulletin nr 141 van augustus 1979 :

Voor Carlier dus een veelbelovende start in dit toernooi en de derde ronde brengt hem tegen Böhm, het topduel uit deze ronde. De grote vorm voor de Utrechtenaar is volop aanwezig en weer komt het tot een afgebroken stelling. Het witte voordeel is verschrikkelijk.

Carlier - Böhm

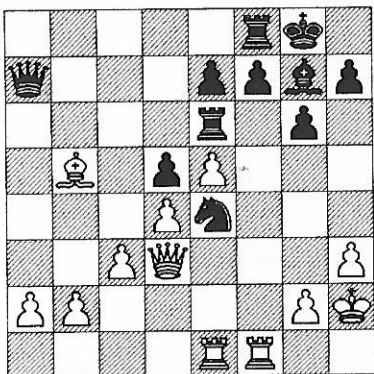
stelling na de 40e zet van zwart

Böhm weet Carlier over te halen nog wat naar de partij te kijken. 'Kijk, hier had ik het toch duidelijk beter kunnen doen en goed sta ik in ieder geval, als ik maar niet zo rot gespeeld had. Zal ik even twee pils halen?' Geen slecht idee, moet Carlier gedacht hebben. 'Laten we nog even naar dat interessante eindspel van gisteren kijken', stelt Böhm nog voor, en uitvoerig wordt de diabolische redding uitgelegd. 'Jammer alleen dat er geen tijd meer over is voor de afgebroken stelling, maar gelukkig is die glad gewonnen voor me, zoals Böhm iedere voorbijganger meedeelt', zit Carlier nog te mijmeren....

41. Ke2-f3 Kd5-d4 42. Kf3-g4 (?) Na 42. Ta3 had ik opgegeven, vertelde Böhm achteraf. 42... Kd4-c3 43. Ta1-a2 ?? Hier was Carlier eindelijk gaan nadenken over de stelling. 43. Ta4 wint. 43... Kc3-d2 44. Kg4xh4 c4-c3 ! Carlier verwachtte 44...Kc1 45.c3 en wint. 45. g2-g4 ? 45.Kg5,Kc1 46.Kxg6,Kb1 47.Ta5,Kxc2 48.f4 wint nog net. 45... Kd2-c1 46. f2-f4 Kc1-b1 47. Ta2-a5 Kb1xc2 48. Kh4-g5 Kc2-d3 ! Maakt remise, Kd2 verliest ! Ta5-d5+ Kd3-c4 50. Td5-d1 Ta7xa6 51. h3-h4 c3-c2 52. Td1-c1 Kc4-d3 53. h4-h5 g6xh5 54. Kg5xh5 Kd3-d2 55. Te1-g1 Ta6-e6 56. f4-f5 Te6-e1 57. Tg1-g2+ Te1-e2 58. Tg2-g1
Remise

Het Puntencornertje (3): 'De Kolossale Zet'

Evenals de vorige afleveringen van "Het Puntencornertje" vond ik deze keer inspiratie uit enkele voorvallen aan "de levende lijve". Clubkampioenschap Mechelen: Dimitri Logie, een aanstormend talent, legde me het vuur aan de schenen. Nadat hij duidelijk beter stond, bezweek hij echter voor de verleiding van een niet-correct offer. Hij staat dan gedurende de rest van de partij gewoon een stuk achter, maar met zijn laatste zet, Kg1-h2, denkt hij uit de gevarenzone te lopen (diagonaal g1-a7). Niets is minder waar.

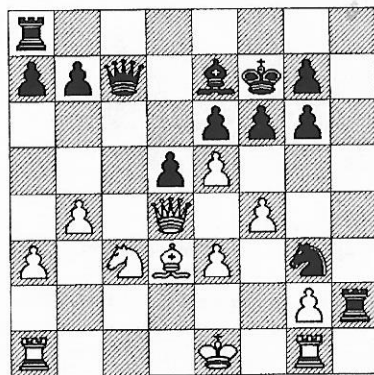

Zwart aan zet
Dimitri Logie – Willem Hajenius
Clubkampioenschap Mechelen
1998/99

Met 1...Txe5! Was het uit. Wit dacht nog na tot de vlag viel, er was echter niets meer.

Twee dagen later "l'histoire se répète": opnieuw word ik overspeeld en sta met m'n rug tegen de muur. Zwart ziet dat hij geen haast hoeft te maken. De

laatste zetten waren Lb5-d3, Kg8-f7 om g6 te verdedigen.

Wit aan zet
Willem Hajenius – Koen Jans
Interclubs 1998/99

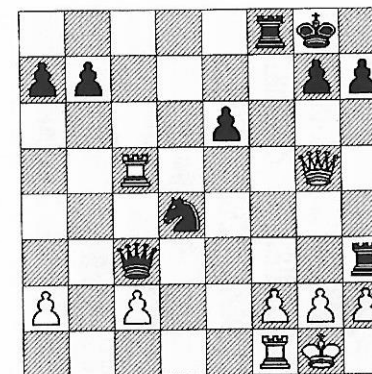
Nu ontketen ik 1.Pxd5! waardoor zowel het materieel als positioneel evenwicht hersteld werd. Na nog enkele zetten werd dan ook remise overeengekomen.

Schaken is een heel oneerlijk spelletje. Waar anders kan je, met één handeling, het spel uitmaken? En daar gaan we het deze keer over hebben, beste lezer.

Een veel gestelde vraag aan grootmeesters was (en is): "hoeveel zetten kunt u vooruitzien?" Euwe, in "Meneer Caissa" (één van m'n eerste schaakboeken) tekende de volgende antwoorden op:

Aljechin: "Meestal vier zetten, zelden meer dan zes, al vind ik zo nu en dan wel eens combinaties, die uit tien of meer zetten bestaan".

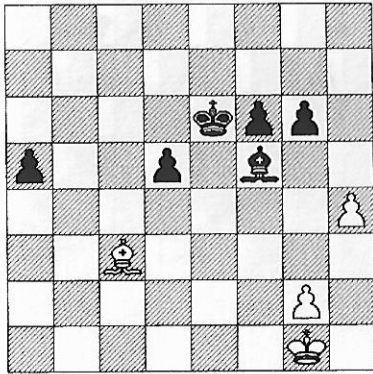
Capablanca: "Hangt van de stelling af, soms wel 25 of 30 zetten". *Marshall*: "Twee, maar dan twee goeie". *Reshevsky*: "Één meer dan m'n tegenstander". De eerste twee antwoorden vertellen meer over de eigendunk die wereldkampioenen nu eenmaal schijnen te hebben. Echter, Marshall en Reshevsky vatten de kern van de zaak goed samen. Om te zien wat ze bedoelden, zie het volgende diagram:

Zwart aan zet
Levitzky – Marshall
Breslau 1912

Met 1...Dg3!! Geeft wit op. Hoe wit ook slaat, het is mat.

Zo in één zet het kaarsje uitblazen, geeft iets surrealistisch, en ook een speciaal gevoel. Zo'n "kolossale zet" te mogen uitvoeren, is als een levens-elixir voor de schaakvreugde. Voorbeelden zijn er legio. Kijk eens mee naar de mooiste zet van de afgelopen jaren:

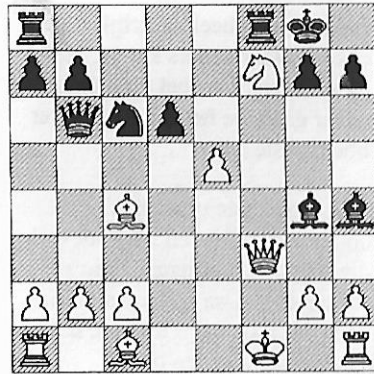

Zwart aan zet
V. Topalov - A. Shirov
Linares 1998

Het lijkt remise, wegens de ongelijke lopers, maar zwart is geïnspireerd: 1...Lh3!! Wit gaf wel niet meteen op, maar er viel niet aan het geniale concept van Tal's opvolger te tornen: 2.gxh3 Kf5 3.Kf2 Ke4 4.Lxf6 d4 5.Le7 Kd3 6.Le5 Kc4 7.Le7 Kb3 en wit streek de vlag.

De zet 1...Lh3 werd later uitgeroepen tot winnaar in een wereldwijde wedstrijd, uitgeschreven door de "British Chess Magazine".

Zo mooi als het is om zelf zo'n kolossale zet uit te voeren, zo onthutsend is het om er een te ondergaan:

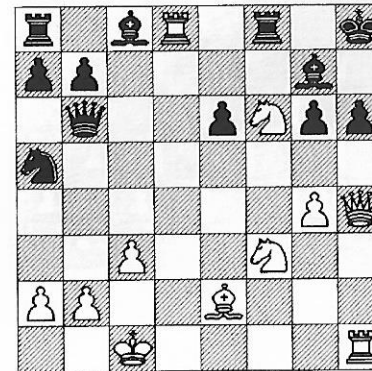
Wit aan zet
Rafe Martyn - Willem Hajenius
Rapid Anderlecht 1997

Mijn laatste zet was Lc8-g4. En ik dacht écht, een kwartiertje, dat wit nu moest opgeven. Opeens zag ik het ook, en kon me voorbereiden om mijn jonge tegenstander uitbundig te feliciteren. Met 1.Pd8+! was het uit.

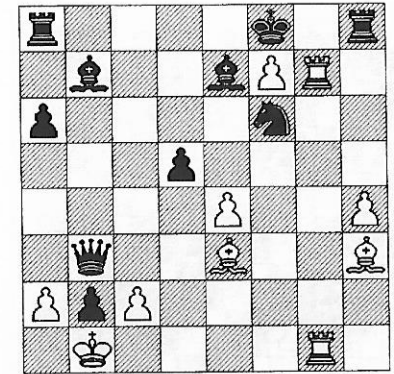
Wat is nu het "geheim", het "recept", om kolossale zetten rond te strooien? Hier houdt het sprookje op, en begint de werkelijkheid. Het is natuurlijk niet zo, dat er in elke stelling een kolossale zet verborgen zit. Wat er niet inzit, kan er niet uitkomen! Anderszijds wordt van de kolossale zet verwacht dat je alle ingebakken schaakwijsheden laat varen om met een heel open oog de meest bizarre mogelijkheden te ontrafelen. Het is een andere manier van denken. Denk eens: wild, waaghalzig,

zonder conventies. De begrensdheid van het menselijk denken, veelal veroorzaakt door jaren praktische ervaring, moet voor de kolossale zet resoluut overboord gegooid worden! Deze beperking van ons denkraam is een dankbaar onderwerp van een volgende aflevering van "Puntencornertje". Voorlopig vraag ik u: gooi alle remmen los en vind de kolossale zet in de volgende stellingen. In één woord: DURF!

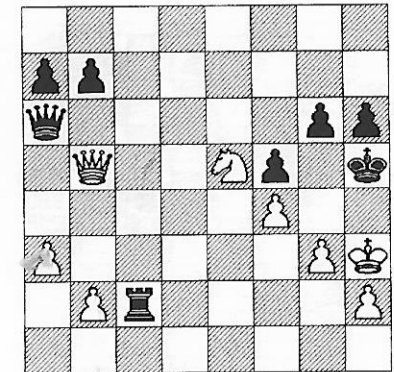
Oplossingen elders in dit nummer. Slechts één zet, geen varianten, gemakkelijker kan ik u niet maken!

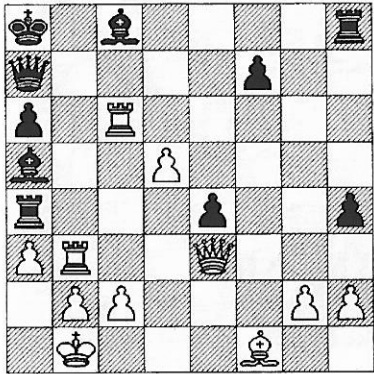
1: wit aan zet

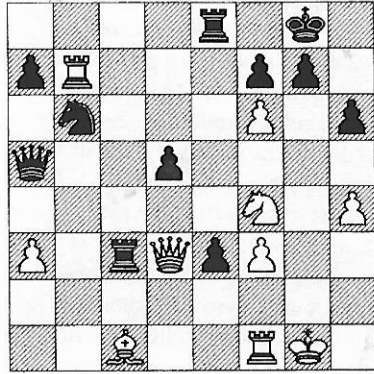
2: wit aan zet

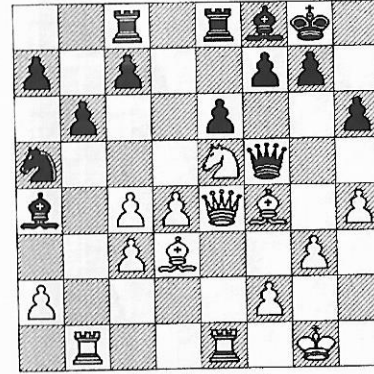
3: wit aan zet

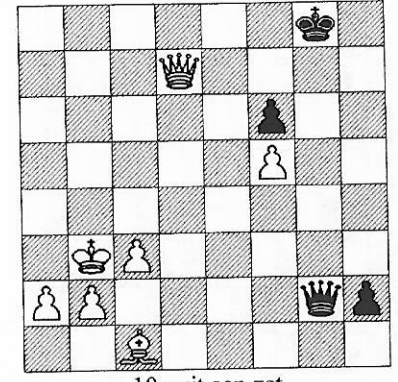
4: wit aan zet

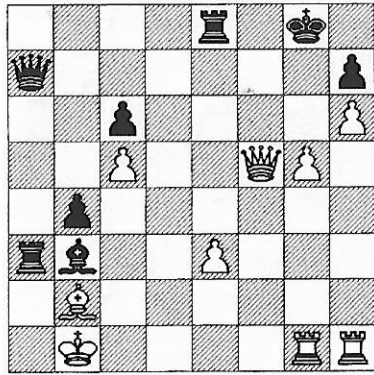
6: wit aan zet

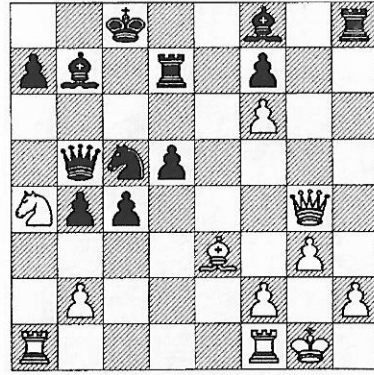
8: wit aan zet

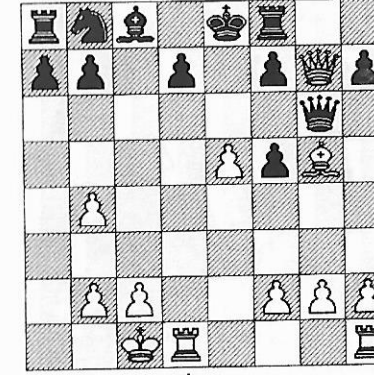
10: wit aan zet

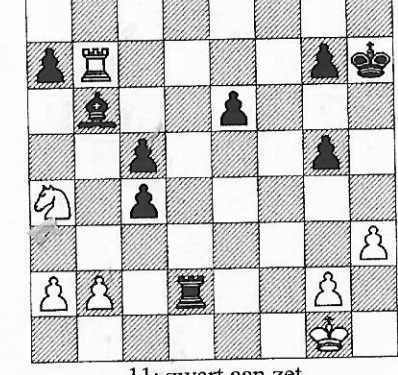
5: wit aan zet

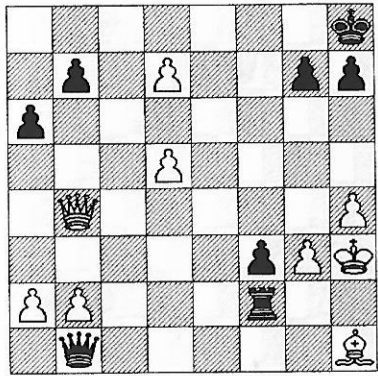
7: wit aan zet

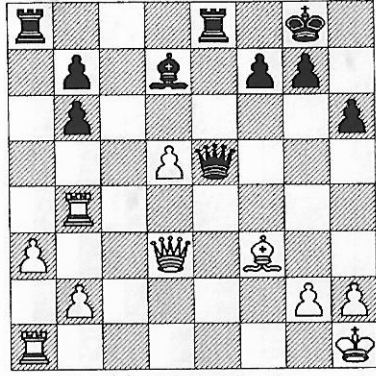
9: wit aan zet

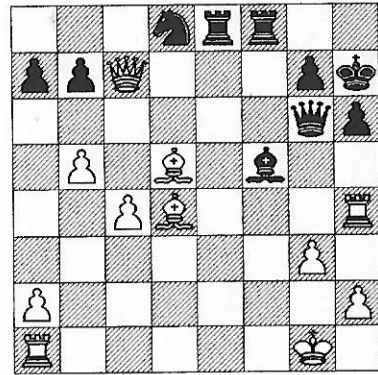
11: zwart aan zet

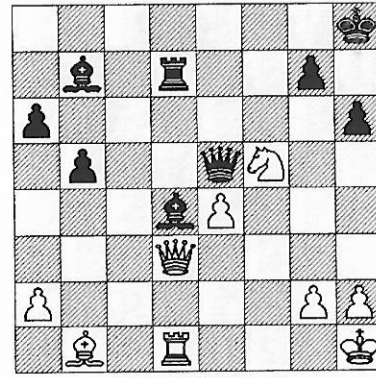
12: zwart aan zet

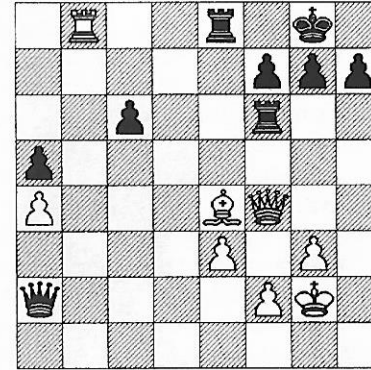
14: zwart aan zet

13: zwart aan zet

15: zwart aan zet

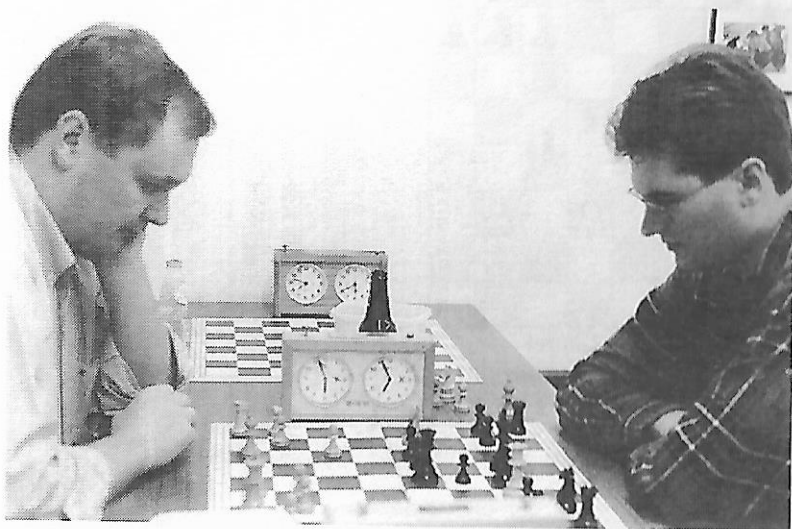

16: zwart aan zet

Willem Hajenius

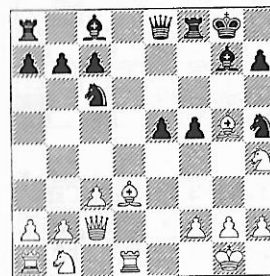
'Vrijdag 29 oktober 1999'

1. **e4 g6** Jim, een theoretische bolwerk, speel ik een Drakenvariant speelt hij het zonder Lc4. Op de klassieke reactie d5, neemt hij een opstelling in met De1. Hoewel ik er Wortel (Een zeer min jeugd talentje, die in irritatiestatus:, slechts door Reinderman voorbij gestreefd wordt(el)..... compleet mee aanveegde, leek het me een linke soep. Cor de Wit vatte die irritatie 15 jaar geleden krachtiger samen: Hij kan wel klein zijn dat etterbaasje, maar zo dadelijk laat ik er een in Nederland verboden dodelijke vechttechniek op los. Cor..... had het maar gedaan....., ik geef toe, ik heb ook verzaakt, ik had je namelijk op moeten stoken, maar dat is nog geen excuus! Volgens Andy

Warholl heb je recht op 600 seconden onsterfelijkheid, jij hebt daar je kans gehad! Je had hem moeten doen! De prijs was laag, als we beiden beseffen dat je allang weer vrij was geweest, kunnen we wel spreken over een koopje. Je zou heden ten dage tenminste gevreesd zijn om je dodelijke gambieten. Nu moet je, als ik me niet vergis, vechten (Je dodelijke vechttechnieken kunnen je nu niet helpen) om een plaats in het minne, minne eerste van C/E (een vereniging, die zonder jou, notabene niet eens meer bestaan had... de tijd dat de jeugd S. begint te krijgen aan generatie 'post-flower' is definitief aangebroken....) Ja Cor, had maar toegeslagen, en met bebloede handen als een waanzinnige

een heel verschil gemaakt, en geloof me, Demon zou echt wel een ander gevonden hebben voor Natasja's vastgeroeste systeem. 2. **d4 Lg7 3. Pf3** Dat is al een beetje mat. Jim vertelde me na de partij dat hij vreest dat ik met c5 naar iets dodelijks switch. Ik denk het niet Jimman, dan doe ik dat wel op de 1e zet. 3. ... **d6 4. Ld3** Wederom, een wat passieve zet. 4. ... **e5 5. dxe5 dxe5** Staat intussen wel gelijk, denk ik. Zwart heeft prachtige velden op f4 en d4. Wit kan geen natuurlijke zetten doen om zwart daar van af te houden. 6. **De2** Legt zich wel erg snel vast. De dame staat het best op d1 (Wet van King).....later zet Jim ze ook naar c2. 6. ... **Pc6 7. c3** Daar had het paard moeten staan. 7. ... **Pf6 8. Lc3 0-0 9. 0-0 De7** Zwart haalt Lc5 er uit en verwijdert de dame tevens uit de d-lijn. 10. **Td1 Ph5 11. Dc2 f5 12. Lg5 De8 13. exf5 gxf5 14. Ph4**

Tja, het enige moment in de partij dat ik over de stelling nadacht. Ik heb eigenlijk geen zin om het pionnenfront met e4 te immobiliseren, en zocht naar iets van h6 om er onderuit te komen.

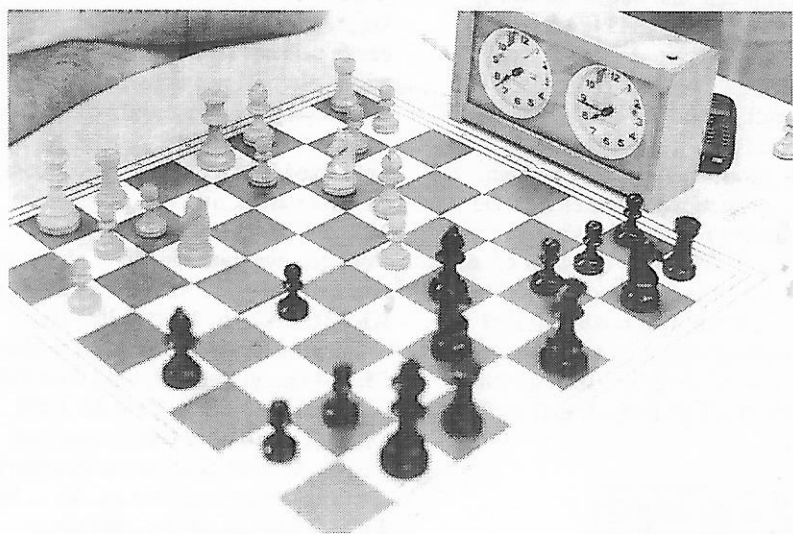
De tweede pot van die avond die ik U wil laten zien is Johan tegen Cor.

Toen begon ik te balen van het gat op g6, en van pure irritatie speelde ik dan toch maar e4. 14. ... **e4 15. Lc4+** Een zet die door Ron Heusdens streng veroordeeld werd. Hij vertelde Jim dat je gelijk een Timman dient te verdedigen, en merkte daarbij op, dat je dan wel een goede verdediging krijgt, maar natuurlijk wel door de eerste de beste boer keihard mat gezet wordt. Het viel mij trouwens op dat Jim niet alle overwegingen van Ron 'au serieux' neemt. 15. ... **Kh8 16. b4** Lokt Pxb4 uit...zal toch wel goed zijn, en verder zie ik niet veel plus punten. 16. ... **h6 17. Le3 Pe5 18. Le2 Le6** Voor een avontuur met Lf6 Lxh6 staat zwart veel te goed. 19. **g3 Tg8 20. Dc1 Kh7 21. Pd2 Lf6 22. Pg2 Pg4** Het begint er al aardig dreigend uit te zien. 23. **Pf4** Dreigt Pxf5 gevolgd door Pxf6 Familieschaak. 23. ... **Pxf4 24. Lxf4** Dh5 of Dc6 ik werd een messejogge van. Toen dacht ik ik ga met het paard springen, levert vaak wat op. 24. ... **Pe5 25. Dc2 Dg6 26. f3** Oei...dat ziet er gevaarlijk uit.....vooral voor wit. 26. ... **Dh5 27. Tfl Tad8 28. Tael Pd3** Ik zat net te bedenken hoe ik terug zou gaan slaan, gooit Jim ff een fragmentatiebommetje. Later bleek dat hij met fxe4 meer kansen gehad had. (het blijft overigens wel verloren) 29. **Pxe4 ??** Dreigt natuurlijk wel even het familieschaak op f6. 29. ... **fxe4 30. fxe4 Pxe1** Zwart won met zijn toren meer.

Maurits

1. e4 e6 2. c4 d5 3. exd5 exd5 4. cxd5 Ld6 Opmerkelijk, zwart offert voor geruime tijd een pion. Hij staat daar toch wel hinderlijk denk je niet? 5. Pc3 Pe7 6. Lc4 0-0 7. Pf3 Lg4 8. h3 Lh5 9. 0-0

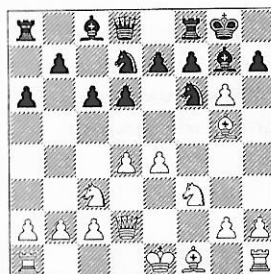
Ronald besluit dit diagram te verzorgen ☺

9. ... f5 Nou kommentaar overbodig lijkt me. 10. d4 Pg6 11. Te1 Pf4 12. Lxf4 Lxf4 13. Dd3 Pd7 14. d6+ Kh8 15. dxc7 Lxc7 16. Pe5 Pb6 17. Lb3 Db4 18. Pb5 Lxe5 19. dxe5 f4 Daar komt Cor.... 20. f3 Oh nee! 20. ... Lg6 21. Dd2 Pc8 22. Pc7 Tb8 23. Pe6 Cor had er genoeg van.

Wit: C. Kollaart
Zwart: W. de Gids

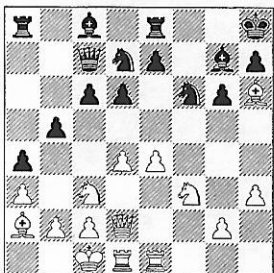
1. e4 d6 2. d4 Pf6 3. Pc3 g6 4. Lg5 Lg7 5. f4 0-0 Wit schiet uit de startblokken. Zo op het eerste gezicht een gevaarlijk systeem. 6. Pf3 c6 Zwart maakt geen haast met een aanval tegen het brede centrum. 7. Dd2 Pbd7 8. f5 Wit wil er direct en met veel geweld doorheen. 8. ... a6 Nu wordt het toch wel eens tijd om wat te doen met zwart b5 of zo zag er wat aggressiever uit. 9. fxc6

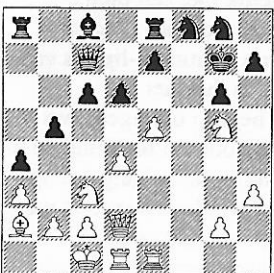
Zodadelijk slaat zwart met de f-pion terug. Fout! Het creeert een gat op e6 (Pion f7 dekt e6 niet meer en dus is dat veld in principe toegankelijk voor witte stukken. Als je in gedachten even een paard op e6 neerzet, kan je je voorstellen dat je daar met zwart niet zo blij mee bent. Dat noemen we dus een "gat". Tevens creeert de zet ook een gat in de pionnen structuur. Je ipv de keten a6-b7-c6-d6-e7-f7-g6-h7 nu ineens twee ketens, te weten: a6-b7-c6-d6-e7-X-g6-h7, en van de vele wetjes die Eeuwe bedacht heeft om het

schaken te leren dmv wetmatigheden leert ons dat degene met de minste pionnenketens in het voordeel is. Hiertegen wordt dus gezondigd. Er bestaat nog zo een regel, die verteld dat je indien mogelijk met een pion altijd naar het centrum toeslaat. f7xg6 dan beweegt de pion richting h-lijn, is van het centrum af, is dus niet te prefereren. Ik begrijp overigens wel waarom Wil besloot om **toch** met de h-pion terug te slaan, hij is bang om op h7 mat gezet te worden en creeert met fxc6 alvast een luchtgat voor de Monarch. Typisch een geval, waarin Wil (die al die Eeuwe wetjes ook wel kent) een uitzonderingssituatie (het matgaan op h7) meent te ontdekken. Dit is dus de echte fout, denken dat je het beter weet, want van een mataanval is natuurlijk nog lang geen sprake. 9. ... fxc6 10. Lc4+ Kh8 11. h3 Pb6 12. Lb3 Dc7 13. 0-0-0 a5 Zwart begint wat terug te doen, hij heeft de dame uitstekend geposteerd (Aanval &

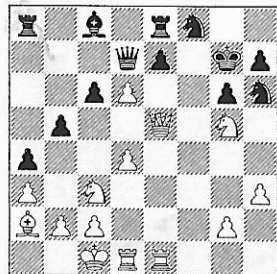
verdediging) en begint zowaar een pionnen storm te Cees Koning. 14. a3 a4 15. La2 Pbd7 16. The1 Te8 17. Lh6 b5

Hmm na een ietwat rustig begin, komen de heren kennelijk op temperatuur en gaan als wilden tekeer. Wil's flankaanval begint er gevaarlijk uit te zien. 18. Lxg7+ Kxg7 19. Pg5 daar laat het gat zich voor de eerste keer voelen. 19. ... Pf8 20. e5 Pg8

Nu word je denk ik toch wel een beetje bang met zwart. 21. Df4 Ph6 dekt f7, waar de dame dreigde binnen te vallen. 22. exd6 Wint op slag, zwart kan niet terugslaan omdat hij dan de toren op e8 verliest. 22. ... Dd7 23. De5#

Een mooi mat!

'Overschie I - Middelburg I : 6-2'

Het nieuwe seizoen werd door het eerste geopend met een wedstrijd tegen Middelburg. Natuurlijk moesten weer enkele invallers opdraven, dat is zo langzamerhad vaste prik, maar gelukkig zijn we flink gegroeid in de breedte. Potentiële invallers als Ron Heusdens, Henri Krop en Albert Segers zijn net zo goed als de vaste spelers. Als ik me niet vergis zijn ze alledrie al eens topscorer geweest van de rest van het eerste (d.w.z., zonder Johan Quist). Daan Smit en Arnout van Kempen hebben het afgelopen jaar goed ingevallen, en we hebben ook nog ervaren krachten als Aad Everwijn, Pim Kleinjan en Rinus Degeling. Kortom, Overschie kan putten uit acht sterke invallers, misschien zelfs negen als Jim Klinge weer voor ons speelt. Het wordt pas moeilijk als ze alle acht verhinderd zijn en dat waren ze, naar ik aanneem. Ik heb dat niet na kunnen vragen bij onze teamcaptain, want die was verhinderd.

De twee afwezige vaste spelers waren topmanager Maurits de Jong, die moest werken, en voorzitter Ronald Ruytenberg, die Hans Boehm van pils moest voorzien tijdens de simultaan. De twee invallers waren Jeroen van der Meer, die eigenlijk moest tennissen, en ons nieuwe lid Peter Kazakov.

